

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Bolytón: Negyedévre 3 korona
 Budapestra: Negyedévre 12 „
 Budapestra: Negyedévre 5 „
 Budapestra: Negyedévre 20 „

Felelős szerkesztő:
 Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
 Vászó József.

== Egyeszedem ára 4 fillér. ==
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275

Szent István napja.

— aug. 20.

Az ország szívében körülhordozzák a magyar királyság dicső megalapítójának szent jobbját.

A király, szent István trónján uralkodó I. Ferenc Józsefünk, ott lesz ma reggel a koronázó templomban az ünnepi nagymisén és áhitatba merülve, lelkét ima szárnyán Isten trónja felé emelve bizonyára rá gondol ama szent jobb kézre, mely el nem muló jelképe a magyar királyi korona varázsának.

A nemzet pedig, odafent az ország szívében épp úgy, mint szerte az egész hazában ájtatos kegyelettel ünnepi szent István királyunk áldott emlékezetét.

Ő országot alkotott, ő nemzetét a keresztény hitre térítette, ő a magyar királyságot megalapította, ő a nemzetnek alkotmányt, böles törvényeket adott és a magyar nemzeti királyságot oly erős alapra építette, hogy kilenyszáz esztendő viharai meg nem dönthették meg nem ingathatták.

A magyar nemzet tehát, felpillantván szent István magasztos alakjára, emelje fejét büszkén magasra és bizva bizzék a dicsőséges szent jobb erejében! Tatár pusztítás, török öldöklés, labanc gonoszság nem pusztította el a magyart; gyűlölködő horvátok, oláhok, rácok orvtámadásai, mérgezett törei nem ártottak neki; négyszáz év óta áskálódó osztrák szomszédja nem bírta leverni: most se féljen — ki fog derülni az ég s lesz még egyszer ünnep a világon!

A király, a ki megesküdtött a magyar alkotmányra, kétség nélkül ápolja szívében szent István hagyományait és ha meghallgatta gonosz tanácsadók suttogásait, csak azért tette, hogy most magyar tanácsadóinak szavára szive-lelke annál szabadabban megnyiljék. — Lehetetlen, hogy a király ne szeresse magyar népét, mely királyhűségéről, hozzá való őszinte ragaszkodásáról annyiszor lelkes bizonyosságot tett.

Szent István napján egymással nemzet és király a hazaszereteten és Magyarország alkotmányos uralkodója összeforr hű magyarjaival.

Nem álom ez, nem lehet álom! meg kell valósulnia ennek az okos, bölcs politikának a nemzet és király egymáshoz simulásának!

Nézz te dacos, diadalmas ősi magyar nemzet e napon, szent István első királyod napján, az öreg ősz királyra. Mennyit szenvedett és csalódott! Mennyi sebből vérzik szegény szive! Fonj homlokára korszorut, öleld, ápod, dédelgesd őt élete alkonyán szereteted, hűséged varázsával, hogy mosolyogva lássa agg feje felett nyom nélkül elsuhanni a jövő évekét!

És nézz te jó király, ki elvesztetted tiadat, hitvesedet, ki annyit sirnál, annyi bánat, csapás, megalázás terhe alatt roskadoztál, nézz e szent napon, szent István elődöd ünnepén a daliás magyar nemzetre! Ezt a nemzetet el nem vesztetted! Ez a nemzet soha meg nem keserített!

Király és nemzet, fonódjatok össze, mint egy törzsnek két ága e napon, szent István király napján!

És legyen ez a nap nemzeti ünnep!

Nemzeti ünnep, ragyogó, fenséges nemzeti ünnep, melynek minden sugarából a nemzetre és királyára áldás fakad.

— Az 1904 évi költségvetés. Fővárosi tudósítónk táviratozza: A mialatt az egész politikai világ lázas figyelemmel kíséri a politikai eseményeket és a válság egyes fázisait. A minisztériumokban azalatt lázas tevékenység folyik. A miniszterek fel vannak mentve az obstrukciós beszédek hallgatásától és idejüket serény munkásságra fordíthatják. A parlament még el sem fogadta az 1903 évi költségvetést, sőt miként tudvalevő dolog, még bele sem fogott annak tárgyalásába, a minisztériumokban ellenben már az 1904 évi költségvetést állít-

ják össze. Napról-napra folynak a költségvetési tárgyalások az összes minisztériumokban, úgy hogy kilátás van arra, hogy néhány nap, legfeljebb két hét alatt teljesen elkészülnek az egész költségvetéssel, a mely azután a minisztertanács elé kerül megvitatás céljából.

Uj pártkeretek.

— aug. 20.

A nagy válság mintha átalakulásokat készítene elő politikai életünkben.

Ugy tetszik, mintha megtalálódott volna az új alap, mintha a magyar politikai pártok egészségtelen, mert csak közjogi alapon nyugvó megosztása eltűnt volna. Mert a Kossuth-párt is, voltaképpen az 1867. XII. t. c. végrehajtásával okolja meg követeléseit. Tehát vagy maga is erre a politikai jogi alapra áll, vagy döntő tartalmában elismeri e törvényüdvös voltát.

De a szabadelvű pártban is az a rész, melyet azelőtt nemzeti pártnak neveztek, kész annak beismerésére, hogy a volt nemzeti korábbi eljárása annyiban hiba volt, amennyiben az 1867. XII. t. c. fejlesztését követelték a magyar nép fejlődésének megfelelőleg, nem pedig, amint helyesebb lett volna, e törvény végrehajtását.

A szabadelvűek orthodox része pedig az ugynevezett liberálisok, egész eddigi működésüket nem tartották másnak, mint e törvény észszerű alkalmazásának az ország állapotaira.

Ezzel kevésbé optimisztikus emberekben is annak a hitnek kell felébrednie, mintha a közjogi válasz fal a nagy parlamenti pártok közt leomlott volna, mintha ezentúl Magyarországon is oly tagozás állhatna elő, amilyen más államok parlamentjeiben van, tagozás konzervatív és haladó elemek szerint.

A válság gyökeres megoldásához egy fontos lépés tehát abban van, hogy a nagy szabadelvű párt minden eleme, melyek most voltaképpen csak a védelemre egyesülten állnak itt, alkotó munkára egyesüljön mindenekelőtt; az 1867. XII. törvénycikknek, mint a szabadelvű párt programjának tüzetes magyarázatát vevén alapul.

Ez az első legfontosabb siker már előre kezessége lenne a liberális elv továbbírvényben maradásának Magyarországon.

KÖZIGAZGATÁS.

× **A világitási bizottság ülése.** A város világitási bizottsága tegnap délután 4 órakor a gázgyár helyiségében Körner Adolf v. tanácsos elnöklete alatt ülést tartott. Az ülésen a bizottság a folyó ügyeket intézte el.

Agról-ágra.

Hogy került szalag, a művésznő csokrához.

A felvidéken, annak egyik városában, most egy jónévi alföldi szintársulat játszik s aratja babérait. A társulat egyik kitűnő művésznője hosszas betegség után a napokban lépett fel először újból.

Ebből az alkalomból annak a fürdőnek hölgyvendégei, kikkel a művésznő betegsége alatt együtt volt, elhatározták, hogy nemcsak az előadásra mennek el testületileg gyönyörködni és tapsolni, hanem a fürdő virágaiból gyönyörű csokorral is kedveskednek, volt szenvedő s immár egészséges barátnőjüknek.

A gyönyörű csokor el is készült, de szalagot a kies fürdőn sehogy se tudtak reá hirtelenben szerezni.

Ekkor az egyik bájos fürdőző hölgynek az a kedves gondolata támadt, hogy övül szolgáló selyem szalagját felajánlotta a esokorra.

Az ötlet is, az elhatározás is nagyon sikerült és kedves volt.

A zajos sikerű estén aztán fel is nyújtották a szép virágokat, de a művésznő rögtön felismerte a szalagot és a helyzetet is.

S miközben mosolyogva köszönte a szinpadról a kedves gondolatot ő is nagyot és hasonlóan kedves határozott el.

Másnap nagy meglepetésére fürdősi hölgybarátnőjének már kora reggel express küldönccel vissza küldte a szalagot e sorokkal

— Én a játékomért kaptam fogadja viszont azivem tőlem el kedvességéért — emlékül. Nekem még így is sokkal több marad, ezer virág és ezer jó emlékem önökhöz.

Azt mondják, hogy a vissza ajándékozott hölgy, tényleg kedves emlékének tartja most már a saját selyem övét

* * *

Kapa kell ilyenkor öcsém...

Most, a nagy mezei munka idején történt hogy egy hajdu megyei földes ur nagybácsijához fővárosi unokaöcsése beállított egy pár cimborájával — vadászni.

— Megjöttünk bácsi! Szól az öcsés.

— Isten hozott öcsém — válaszol a bácsi a puskás vitézeknek, hanem hol van a kapátok?

— Kapa kell ilyenkor öcsém nálunk. Kapa nem puska.

Mondják, hogy az urfiak még napfelkelte előtt megértették a bácsit.

Angolosan s bucsu nélkül — elléptek ugyanis.

EGYHAZ és ISKOLA.

Tanítók nagygyűlése a fővárosban. A Magyar Tanítók Országos Bizottsága aug. 17 és 18 án tartotta országos gyűlését a székes fővárosban a Ferenc József Tanítók házában, — a melyet a magyar tanítóság a kormány és a felség bő támogatása mellett az egyetemen járó fiai számarága emelt. A nagy gyűlésen megjelent vagy 250 tanító a vidékről, mindannyi képviselői a megyei tanító egyesületeknek. A Gönczy hajdumegyei tanító egyesületet képviselte Kozma László tanító árva-házi — Kuthi Zsigmond izr. iskola igazgató Debrecenből és Léway Imre hob-szörményi ev. ref. tanító. A gyűlés tárgyai voltak: A tanító egyesületi élet fejlesztése, a tanító képzés, a tanítók nyugdíj ügye gyermek védelem stb. — A nagy gyűlést Somlyai elnök és Hajós titkár vezette. Élénk részt vettek a tanácskozásban Kozma László hajdumegyei Gönczy t. e. elnök, Kuthi Zsigmond titkár és Léway Imre járásköri elnök. — A gyűlés mindvégig komoly és magas színvonalon álló tanácskozással folyt le. Gyűlés után tiszjujtítás volt a mikor is a régi tisztikart. Újból megválasztották.

* **Beiratások a Svetits intézetbe.** A Svetits intézet iskolába az 1903--1904. tanévre a beiratkozások szeptember 3, 4 és 5 napjain lesznek és pedig mind a három napon délelőtt 9—12-ig. Az első két napon 3-án és 4-én a róm. kath. vallású növendékeket, 5-én pedig a más vallásuakat veszik fel. A felvételi, javító és magánvizsgálatokat szeptember 1. és 2-án tartják meg délelőtt 9 órától délután 3 óráig.

Lengyelek Budapesten.

Távirati tudósítás.

aug. 19.

A fővárosi közönség lelkes és tömeges sorai közt vonultak be ma Budapestre a Lembergől érkezett lengyel kirándulók.

Óriási érdeklődés volt, a várost fellobogózták és mindenütt éljenző, tüntető nép fogadta a vendégeket. A kálvintértől a keleti pályaudvarig mintegy ötven ezer ember állt.

— A több száz tagú fogadó bizottság a kálvin téren gyülekezett és 17 fővárosi egyesült cigányzenekar 200 főnyi csapatával indult a vendégek elé! A 17 zenekar felváltva magyar és lengyel nótákat játszott.

A keleti pályaudvar előtt és a Baross szobor körül óriási közönség szorongott.

10 óra 56 perckor érkezett meg a lengyelek külön vonata 600 lengyel vendéggel. Mikor a lengyelek a kinyitott főkapu lépcsőzetén megjelentek, a 17 zenekar rázendített a Rákócziara.

A lengyel vendégek a főkapun át kivonultak a Baross tere. Előttük ment a magukkal hozott 25 tagú lengbergi zenekar nemzeti öltözetben. — Mikor a Baross szobor előtt felállottak, a lengyel zenekar a Rákócziat játszotta, mikor abbahagyták, a cigánybandák a lengyel himnuszt húzták el s ennek elhangzása után a lengyel zenekar a magyar himnuszt játszotta.

Zseni József az Országos Nemzeti

Boldogság.

Irta: Sas Ede

A körutakon találkoztam Menyussal amint éppen kifordult egy háromemeletes bérház kapuján. Arca csupa boszuság volt, amit akkor sem birt leküzdeni, amikor engem megpillantott.

— Hol voltál, Menyus? — kérdeztem tőle.

— Az ügyvédemnél, — felelte. — Az ördög vigye el, hogy éppen most nincs otthon, amikor oly sürgős dolgom lett volna vele.

— Miféle sürgős dolgod?

Barátom adós maradt a válasszal. Szótlan kedvetlenséggel ballagott melletttem anyári nap tikasztó hevében. Egy kávéház ernyője némi árnyékkal kecsgetett. Leültünk mikor valami üdítő italt rendeltünk, Menyus egyszerre kigombolkozott és odafordult hozzám:

— Hát tudod, öregem, neked megmondom, miért kerestem oly sietősen az ügyvédemet. Be akarom adni a feleségem ellen a válópört.

Letettem a félig kiivott málnaszörpös poharat és megüdvözve néztem rá.

— Talán tréfalsz?

— Nem biz én. Te persze csodálkozol. Hidd el, én is csodálkozom, hogy erre az elhatározásra kell jutnom. Hiszen tudod, hogy szerelemből házasodtam. S büszke voltam rá, hogy olyan szép asszony a feleségem, holott tudom magamról, hogy én éppen nem vagyok valami Adonisz.

— Hát mit vétett a menyecske?

— Nem vétett az semmit. Azt hiszem, a légynek se vétene. Nem veszi az magának meg a fáradságot, hogy valakinek vétsen. Barátom, az az asszony a megtettesült életunalom. A kedélye a Szahara sivatag. A lelke a Nirvána. Én magam meglehetősen vidám fickó voltam valaha, de mellette belém fagy minden életkedv. Sokszor úgy érzem magamat, mintha nem tehetnék egyebet, mint hogy levessem magamat a házam harmadik emeletéről, — pusztán azért, hogy attól a gyilkos unalomtól szabaduljak, ami halálra gyötör.

— Ugyan, ugyan! De hát mit csinált az az asszony, hogy így elkésé-ritett?

— Hiszen éppen az a baj, hogy semmit sem csinál. Most is bizonyosan odahaza fekszik a diványon és olvas, vagy elmélázik, elgondolkozik — nem, az lehetetlen! Bizonyára nem gondol-

kozik, csak hever. Ha belépek, fásult mosolylyal pillant rám, ha ugyan rám pillant. Nem érdeklí semmi, ami körülötte van, legyen az a kanári madara, vagy a férje. Öregem, én nem kívánom a feleségemtől, hogy kacérkodjék velem; de azt hiszem, minden asszonynak kötelessége, hogy a férjét valamivel lebilincselje, az érdeklődését, a szerelmét ébren tartsa. De neki az egész lénye azt fejezi ki: Nekem mindegy, ha az uram szeret, vagy nem szeret. Nekem egyáltalán mindegy! Eh! torkig vagyok már ezzel az étellel. Vagy leugrom a harmadik emeletről, vagy beadom ellene a válópört!

Előszólitotta a pincért és fizetett. Távozóban megjegyezte:

— Csak az ügyvédem jöjjön haza. Valami bonyodalmas örökösödési pörben utazott vidékre.

Láttam, hogy nem tudnám Menyust a szándékáról lebeszélteni. De meg nem is akartam. Ha el való a feleségétől — hát elválík. Miközöm hozzá?

II.

Fél évig távol voltam a fővárostól. Egy különözödő földesurnak építettem egy XV. századbeli stílusú kastélyt a felvidéki birtokán. Félév múlva, amikor hazaértem és a kávéházban a lapokat

Szövetség elnöke mondotta az üdvözlő beszédet. 1000 éves mult köti össze a magyar népet a lengyelrel — mondotta — s ez a kapocs a jövőben sem fog meglazulni.

Kovács Ernő dr. a lengyel klub nevében beszélt lengyelül, majd Gulyás József az Egyetem Kör nevében. Ezután hatalmas kocsisorban robogtak a lengyelek szállásaikra, onnan pedig a Margit szigetre, ahol nagy ünnepséget rendeztek tiszteletükre.

A margitszigeti ünnep fényesen sikerült. A lengyeleket könyezésig meghattotta a lelkes vendégszeretet.

H I R K E L D.

N a p l ó.

Iparmuseum nyitva minden vasárnap és ünnepeken napon d. e. 9—12-ig.

Növényzeti szövő ipar tanműhely nyitva — vasárnap kivételével — mindennap délelőtt 7—12-ig és délután 2—6-ig.

Cipész kiállítás a Simonffy-utcai pavillonban nyitva naponta reggel 9-től este 6-ig.

Aug. 19. Év. ref. egyházközönségi nagygyűlés a nagytemplomban reggel 8 órakor.

Aug. 25. d. e. 9 órakor Alsó nyírvidéki árvízvédelmi társulat választmányi ülése.

A Szabadság pénteki száma a szent-istvánnapi nemzeti ünnep miatt pénteken délelőtt jelenik meg.

Szent István napja — nemzeti ünnep.

— aug. 20.

A dicsőséges szent jobb kéz a nemzet érekléje. Első királyunk István, aki a magyar királyságot megalapította, a magyar szent koronát megszerezte s a magyar nemzeti állam örök szimbólumává tette, mint uralkodó, mint ember és mint

alkotmányunk atyja egyaránt méltó a nemzet hálás hódolatára.

Végtelenül elszomorító, hogy az ő napja mégsem általános szent nemzeti ünnep. Ez a történelmi érzék és a nemzeti szellem meglazulására vall. Szinte megdöbben az ember, annyit hallja emlegetni az állameszmét, a nemzeti gondolatot és az élesebben figyelő mégis azt kénytelen tapasztalni, hogy nálunk az ilyesmi csak oifra szóbeszéd.

Ime Debrecen, az ő magyar város — szégyen még csak le is írni! — való sággal tüntet a szentistvánnapi nemzeti ünnep ellen.

Virágai, lombkoszorúval, nemzeti lobogóval kellene felékesíteni minden házat, minden utcát, a nagyerdőn magának a városi hatóságnak nagy nemzeti népi ünnepet kellene rendezni, a Csokonai körnek, az összes egyházaknak, valamennyi egyesületnek, dalos köröknek, társulatoknak hazafias kötelességük lenne ezt a napot megszentelni, a nemzet ünnepevé avatni. S e helyet színre és taralomra csak egyszerű piros betűs, munkaszünetes nap ez itt minálunk.

A boltosok kényszeredetten zárják be üzleteiket, a hatóságok testületi felvonulását diszmagyarban hiába keressük. Nem jól van ez így! Sirni szeretne az ember a nemzeti öntudat, a történelmi érzék ekkora eltompulása felett!

Adja Isten, hogy ez a nap, Szent István napja esztendőre már Debrecenben is valósággal nemzeti ünnep legyen!

* **Szent István napi istentiszteletek.** Ma Szent István napján, a debreceni róm. kath. templomban a következő sorrendben lesznek az istentiszteletek: reggel 6 órakor Pak Emil 7 órakor Nyári Ignác 8 órakor Toronyi István esp. pléb. mond

misét. Az ünnepi nagymisé 9 órakor fényes segédlettel dr. Wolafka Nándor püspök tartja és azután ugyanő mond Szent István királyról egyházi szónoklatot — Háromnegyed 11 órakor szt. mise a Svetits zárda s az elemi iskolák részére tartja Molnár K. D. igazgató. Fél 12 órakor miséznek Szabó István. Délután 3 órakor litánia utána Rózsafüzér.

* **Szele György debreceni lelkész.**

Tegnap reggel 9 órakor gyűlt össze a választók tekintélyes serege az év. ref. nagytemplomban, hogy néhai Mitrovics Gyula helyét betöltse. A választó gyűlést Biber József esztári lelkész egyházügyi tanácsbíró megnyitván, méltatta a nap jelentőségét, azután az egyházi törvényeknek a meghívás útján való választásra vonatkozó szakaszait felolvastva, feltette a kérdést, akarják-e a hívek, hogy nt. Szele György bakonyiszei lelkész meghívás útján választassék meg? A válaszul felugró éljenzés kétségtelenül tanusította, hogy Szele György a hívek óriási többségének bizalma. Dr. Ferenczy Gyula akadémiai tanár rögtön át is nyújtotta Szele nyilatkozatát, hogy megválasztása esetén a díszes helyet örömmel fogadja el. Ezzel tulajdonképpen meg is volt a választás, ami még történt, az mérő formáság volt. Az elnöklő tanácsbíró ugyanis a törvény rendelkezéséhez képest feltette a kérdést, van-e aki nem óhajtja Szele György lelkész meghívását s miután akadtak ilyenek, elrendelte, hogy a kiküldött egyházi bizottságok előtt jelentkezzenek. Kinn az utcán az ifjuság egész a záróráig nem fogyott ki Szele éljenzéséből és tetőpontra hágott a lelkesedés, midőn déli fél 1 órakor a választási elnök kihirdette, hogy a szavazattal bíró 3488 egyháztag közül csupán 215 nyilatkozott a meghívás ellen, e

bujtam, valaki tréfásan a vállamra ütött. Menyus volt.

— Szervusz pajtás! — kiáltottam rá. — Nos, hát hogy vagy? Te most bizonyosan a szabad élet örömét élvezed, ugyebár?

— Dehogyan is! telepedett mellém nevetve a cimborám. — En most boldog házasságban élek. A legboldogabb házasságot?

— Mi a tatár! Talán csoda történt, hogy oly hamar elintézték a válópörödet s te azóta másodsor is megnősültél?

— Megint nem találtad el. Ugyanazzal az asszonnyal élek oly boldogul, akitől egy fél év előtt meg akartam szökni. Hála Istennek, hogy az ügyvédem akkor nem volt Budapesten s nem adhattam be a válópört. Mire hazaérkeztem: eszem ágába sem volt az elválás. Barátom az alatt a feleségemen olyan változások ment végbe, mintha kicsereleék volna.

— Ne mond! —

— De mondom biz én. Pajtás, amikor egyszer haza megyek, mintha nem is ő állott volna előttem. Gyönyörűen felöltözködve. Karsura be volt fűzve. Pedig az előtt egy csópp gondot sem fordított az öltözékére. Az arca búbajosán kipirult, amikor meglátott. — Hol voltál? — kérdeztem tőle. — A jégen, — felelt

a menyecske s a széken heverő koresolyára mutatott. — Pompásan mulattunk! — S azzal vidáman, ötletesen beszélt el, milyen jól töltötte el az időt a koresolyapályán. Csupós, szellemes megjegyzésekkel illette a társaságát. Kitűnő hangulatban költöttük el az ebédet. S azóta ez így megy mindig. Mindig fessebb, mindig szebb és kedvesebb hozzám!

— Bravó! Gratulálok!

— Gratulálhatsz is. Bezzeg nem unom most már magamat mellette. Napról-napra csábosabb alakban mutatkozik be — én bizony szívesen fizetem a számláit, szívesen költök a szeszélyeire, hiszen egészen visszadta életkedvem. No legközelebb látogass el hozzám. Majd meglátod, milyen aranyos asszonyka lett az én kis feleségem.

III.

Jo ideig nem találkoztunk a főváros ember-labirintusában, amikor egy utcáson ismét egymásba üttünk. Barátom arcán megint csak az a kedvetlenség, életesömör tükrözőtt, ami hajdanában. A jókedvű közlékenység helyét a rideg zárkózottság foglalta el. Karonfogtan s gyöngéden vallatni kezdtem.

— Hát ha már az elejét tudod, hát

tudd meg a végét is. Ugy történt a dolog, hogy mikor javában tündöklött az én boldogságom, a szobaleány kieresztette a feleségem kanáriját. Az asszony szörnyen összeszidta a vigyázatlan eselédet és tüstént elkergette a háztól. A szobaleány aztán rettenetes boszút állott — rajta is de főleg én rajtam. Másnap névtelen levelet kaptam — bizonyosan ő írta — amelyben mindent beárult az asszonyról, mindent. En titokban valóságos vizsgálatot indítottam s megbizonyosodtam róla, hogy az a leány igazat mondott. Rettenetes igazat!

Kivonta karját a karomból s bucsuzóra nyújtotta a kezét, melyet én részvétem jeléül melegen megszorítottam.

— Hát szervusz, öregem, — mondotta. — Megyek az ügyvédemhez. Most már igazán be kell adnom a válópört. Tehát kedvese van az asszonynak. És tudod mi ebben a dologban a legérdekesebb? Olyan érdekes, hogy szinte kacagnom kell elkeseredésemben, ha rá gondolok. Az hogy azelőtt nem volt kedvese, mikor a válópört meg akartam ellene indítani. Azóta van, amióta oly végtelenül boldog voltam vele . . .

Otthagytott és befordult a márványos bérpalota kapuján, amelyben az ügyvédje lakott.

szám pedig csekélység levén a létszám egyharmadához képest: a választási elnök *Szele Györgyöt* törvényesen megválasztott lelkésznek jelentette ki.

* **Városi tanácsosok nyaralása.** Oláh Károly városi tanácsos szabadságáról e hónap 23-ikán tér vissza s elfoglalja újból hivatalát. — Király Gyula v. tanácsos pedig e hónap végén megy egy hónapi szabadságra Karlsbadba.

* **A honvédek őszi gyakorlata.** A városunkban állomásozó 3. honvéd gyalog ezred mint ezt már jelentettük, holnap reggel indul el vasuton városunkból, hogy az őszi gyakorlatait Pest megyében megtartsa. A legénység egyik fele, a második és harmadik zászlóalj reggel 5 óra 28 perckor, a másik fele, az ezred törzs és első zászlóalj pedig reggel 6 óra 8 perckor indul el külön vonaton Ceglédig. Ceglédtől kezdve azután tovább mindig gyakorlatozva megy az ezred. Tápió Bicske, Alberti Irsa és a közeli falvakba egészen Tápió Ságig, itt megkezdődik a négy napig tartó záró gyakorlat, és valószínűleg itt lesz a lefúvás is, szeptember 10-én. Az ezred szeptember 11-én jön ismét vissza városunkba.

* **A városi muzeum ügye.** A városi muzeum szervezésének ügyében a tanács párhéttel ezelőtt Magyarország nagyobb városaihoz átiratot intézett, kérve azok tanácsait muzeumaik szervezetének és költségvetésének megküldésére. Tegnap Kassa város tanácsa nevében Münster Tivadar polgármester az ottani muzeum és könyvtár egyesület alapszabályait és 1903. évi költségvetését megküldte a tanácsnak. Kassa az első város, mely a felhívásnak ez időszert eleget tett.

* **Emlék szobor Kiss Ernő tábornoknak.** Nagy-Beeskereken bizottság alakult, mely 1848—49-iki hősök egyikének, Kiss Ernő honvéd tábornokának emlék szobrot óhajt emelni. E célból a bizottság nevében annak elnöke, Jankó torontáli alispán az ország összes törvényhatóságaihoz adakozásra felszólító gyűjtő ívet küldött. Tanácsunkhoz is tegnap jött meg a lelkes, hazafias felhívás, mit a tanács legközelebbi gyűlésén már tárgyalni is fog.

* **A munkás dalárda Temesvárott.** E hónap 21, 22 és 23 napjain Temesvárott országos dalárverseny lesz, melyen az ország minden részéből több száz dalár vesz részt. Debrecenből csak a munkás dalárda ment el Temesvárra. Tegnap este indultak el 53-an. Előbb Ceglédre mennek, hogy az ottani *Kossuth szobrot megkoszorúzzák*. A koszorút néhány dal éneklése közben helyezik a szoborra. — Ceglédre holnap utaznak tovább Temesvárra. Ugyancsak tegnap este utaztak Debrecenen keresztül Temesvárra a nyi regyházi és a hajdunánási dalárok is.

* **A cipészkiállítás.** A cipészkiállítás az Egyetértés zenekara tegnap térzenét tartott délután 4—6 óráig, hogy a kiállítás annál vonzóbb legyen. A rendezőség gondoskodni fog, hogy a térzene a kiállítás tartama alatt többször megismétlődjék. A kiállítás rendező bizottsága felkéri azokat, kik kiállítási jegyek előrusításával napi 2—3 koronát akarnak keresni, jelentkezzenek az ipartestületnél.

* **Elmaradt gazdasági tanulmányt.** A gazdasági egyesületnek ez ideig Erdélybe tervezett tanulmányi útja, mint értesülünk, ez évben elmarad. A gazdasági ta-

nulmányt elmaradásának főoka az, hogy a kirándulás sikere érdekében a földmívelési és kereskedelmi miniszterhez még mult hónap 28-án kedvezményekért felterjesztett kérelmeik máig sem nyertek elintéztést. Az egyesület ugyanis azt kérelmezte a földmívelésügyi minisztertől, hogy engedje meg a kirándulóknak a kolozsmonostori állami gazdasági intézet gazdaságainak, valamint fogarasi ménes birtok megtekintését. A kereskedelmi miniszternél pedig a kirándulók számára kedvezményes vasuti jegyeket kért az egyesület. Miatán a mai napig a kérelmek elintézve nem lettek, az idő immár rövid arra, hogy a gazdasági egyesület tárgysorozata szerint eredményes kirándulást tessen Erdélybe, így az most már, még ha a kedvezmények engedélyezése meg is jönne, ez évről végleg elmarad.

* **A munkások kegyelete.** Az István gőzmalom munkásai kegyelettel adóztak szeretett elhunyt igazgatójának, Mayer Emil emlékének. Tegnapelőtt, midőn a bérharc miatt a malomban az üzem állt, az összes munkások kivonultak a temetőbe, hol *Rózsássy László* tartott igen szép beszédet és a munkások nevében koszorút helyezett az áldott emlékü igazgató sírjára. A temetőben jelen volt az elhunyt igazgató neje és családja, akik a meghatottságtól alig tudták a munkások igaz szívből jövő kegyeletét megköszönni.

* **Magyar repülőgép.** *Vasdényei Géza* közigazgatási bíró és testvére, a hivatalos lap jelentése szerint szabadalmat kaptak kormányozható repülőgépre. A szabadalmi eljárás azonban oly sokáig tartott, hogy *Vasdényei Géza* időközben elszáryult az örökkévalóságba.

* **Választmányi ülés.** Az alsó nyírvideki vízlecsapoló társulat e hónap 25-én délelőtt 9 órakor a város tanácsstermében gróf Szápáry György elnökelete alatt választmányi gyűlést tart. A gyűlés egyetlen tárgya lesz, az exlex miatt be nem hajtható ártéri járulékoknak kölesön utján való ideiglenes fedezése, a szükség letek fedezésére. Tekintettel a tárgy nagy fontosságára a választmány elnöksége kéri a választmány tagjait, hogy a gyűlésen teljes számban megjelenni szíveskedjenek.

* **Szabók szaktanfolyama.** A szabó szaktanfolyam tegnap alakult meg Bellesztin Athanász szaktanító jelenlétében. A tanfolyamra 23 mester és 2 segéd jelentkezett; ezek szerint a segédek legnagyobb része a jelen tanfolyamon részt nem vehet, mert a keresk. miniszteri rendelet folytán a tanfolyam hallgatóinak száma a 25-öt meg nem haladhatja. A segédek kérelméhez képest az ipartestület a keresk. és iparkamara útján külön felterjesztést intézett a keresk. miniszterhez és kérte, hogy a segédek részére a tanfolyam befejeztével egy újabb tanfolyam tartása engedélyeztessék. A miniszter a kérelmet valószínűleg teljesíteni fogja és így a szabó segédeknek is alkalom nyújtatik a tanfolyam hallgatásához. A mester tanfolyam f. hó 24-én veszi kezdetét, a tanórák pedig a hétfő és keddi napokon d. u. 3—7 óráig, a szerda, csütörtök, péntek és szombati napokon pedig d. e. 7-től éjjeli 12 óráig tartanak.

* **Az új pápáról.** X. Pius pápa, az egyszerű riesei parasztfiu, nagyon nehezen tud beletörődni a roppant fényes pápai szerepbe. Mikor még csak Sarto bíbornok volt, közönséges napokon otthon egyszerű fekete reverendát viselt s ezt tolltörőnek használta. Ha a toll

még ennek dacára sem fogott, akkor a tollszárat a hóna alá kapta s alaposan végighuzta néhányszor. Foltot ez a művelet nem okozott, mert a reverenda is fekete volt, meg a tinta is. Erről most sem tud egykönnyen leszokni, bár most fehér pápai soutanet visel. Így történt, hogy a napokban néhány gyanús foltot fedeztek föl a ruháján, mire X. Pius jókedvűen jegyezte meg környezete előtt:

— Látjátok ebből is fiaim, hogy mily nehéz beleszokni a pápaságba.

Az új pápa nagyon szeret audienciákat adni s a ki ílyet kér, azt a szertartásos környezet nagy megrökönyödésére a legszeretettelőbben fogadja. A lábcsókot meg egyenesen utálja. Vagy behuzza lábát a reverendája alá, vagy feláll s messzire előrenyújtja a kezét, hogy azt csókolják meg. Az adakozás is „megdöböntő” mérveket öltött a Vatikánban. A Kuria belső papjai attól félnek, hogy az új pápa „utoljára még Szent Pétert is elajándékozza.”

* **Halálozások.** Tegnap a következő haláleseteket jelentették be az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál: Nagy József róm. kath. 85 éves, Szenderák Anna róm. kath. 19 éves, Gál Sándor ev. ref. 15 éves, Száva Maria ev. ref. 3 éves, Szabó Eszter ev. ref. 4 hónapos, Krecskó Mátyásné ev. ref. 55 éves.

* **Elszereti az urát.** Szép kis fiatal asszony állított be a napokban egyik rendőrkapitány szobájába. Könyezve adta elő, hogy az urának egy leány levelet írt, melyben arra kéri, hogy hagyja el őt, a feleségét és szökjenek meg együtt. A levélben a csábító leány arcképét is elküldte. Aztán sirva folytatja a kis féltékeny menyecske:

— Tessék bezáratni azt a . . . azt a személyt, mert elszereti az uramat. Nézze csak, milyen veszedelmes, kacér szeme van.

A rendőrkapitány megnézi az arcképet és — a szobalányára ismert benne. Mosolyogva vigasztalta meg aztán az urát féltő asszonyt, hogy ne féljen, nem szökik meg az ura azzal a — személylyel.

* **Utazás a zsolnai iparkiállításra.** A magy. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesülés szerint a zsolnai iparkiállítás tartama alatt vagyis f. évi augusztus 1-től szeptember 13-ig annak összes állomásairól valamint a Kassa Oderbergi vasut magyar vonalának állomásairól — kezelésük alatt álló helyi érdekű vasutak állomásainak és a szomszédos forgalomnak kizárásával, — Zsolnára úgy a személy mint a gyorsvonatokhoz minden szombaton és vasárnapon valamint a Szent István ünnepnapon és az azt megelőző napon mérsékelt áru menetérti jegyek adatnak ki.

Ezen menetérti jegyek, melyek árai minden állomáson hirdelve vannak érvényességük tartamán belül a kiállítás egyszeri megtekintésére — mégpedig tetszés szerinti napon tehát azon a napokon is, a melyeken magasabb belépő árak szedetnek be — jogosítanak, mi mellett azonban a menetérti jegy a kiállítás pénztáránál lebélyegzés végett bemutatandó.

A menetérti jegyek 6 napig érvényesek oly módon, hogy a kiadás napja első napnak számítatik s a visszautazás legkésőbb a hatodik napon éjféltől megkezdendő.

Miatán ezen menetértijegyek csak a kiállítás látogatásának megkönnyebbítése céljából adatnak ki, ennél fogva ezek a visszautazáshoz csak is abban az eset-

ben érvényesek, ha azok tulajdonosa a kiállítást tényleg meglátogatta, melynek bizonyítékául a jegyeknek a kiállítási pénztár bélyegzőjével kell ellátva lenni. Azon menettérti jegy mely ezen lebélyegzéssel ellátva nincsen, a visszautalyegzésre nézve érvényét elveszti.

A kiállításra utazó közönség egyuttal figyelmeztetik, hogy az idegen forgalmi és utazási vállalat részéről egyetértőleg a kiállítás igazgatóságával annak központi menetjegy irodájával (IV.) Vigadó-tér 1. sz.), valamint az összes vidéki fiók irodáiban elszállásolási szelvények adattak ki, 9 kor. 25 fill. ért. melyért az utas egy napra egyszobát világitással és kiszolgálással, valamint reggelit, ebédet és vacsorát kap.

Azon utasok, kik ilyen szelvényeket váltanak, figyelmeztetnek azonban, hogy Zsolnára való érkezésük alkalmával a pályaudvaron levő elszállásolási irodában jelentkezzenek, mely őket elszállásolni fogja.

Minden egyéb felvilágosítást a magy. kir. államvasutak központi menetjegy-irodája (Vigadó-tér) készséggel megad.

* **Nem hazudik.** Tegnap délután koldulás miatt bekisértek egy legyel zsidót a bűnügyi osztályhoz. Remegve áll meg a biztos előtt, ki megkérdi nevét, szülőhelyét, foglalkozását stb. Az atyafi megféleml mindenre készségesen, mire azt mondja a biztos.

— Aztán igaz az, amiket itt elmondott?

A zsidó erre szánakozón néz a biztosra és természetesen hangon mondja:

— Csak nem hazudok, ha nincs belőle hasznom. Becsületes zsidó vagyok én, ki haszon nélkül nem hazudik.

* **Bövid hírek.** *József főherceg násznapja.* Balog Ferkó ipolysági cigánymuzsikus aranylakodalmára József főherceg a násznapját elvállalta. — *Megörült szerb miniszteri titkár.* Barabics Izsák szerb belügyminiszteri titkár Budapesten a Kossuth Lajos utcában énekelt, kiabálni kezdett, utóbb pedig jó kedve dühöngésre fordult s egyik postakocsi is megtámadta. Bevitték a Lipótmezőre. — *Világkiállítás akarnak rendezni Londonban, 1906-ban.* — *Leégett község.* Kulpach szepességi község tegnapelőtt egészen leégett. — *Letartóztatott lázító.* Vojkesszku Athan dr. temesvári lakost, aki Csákován rendezett népgyűlésen a magyar nemzet ellen lázított, a kir. ügyesség elfogatta. — *Leesett az emeletéről.* Wéber Alfrédné budapesti lakos kis leánya tegnapelőtt leesett a Szárház-utca 29. sz. ház első emeleti ablakából, életveszélyesen megsérült. — *Remete milliomos.* John Vanderbit egy szép fekvésű penszilvániai hegyre épített kunyhóban lakik; maga főz, varr, mos és csak egy emberrel érintkezik, akitől lisztet vesz. — *A buzáról.* Az idei buza siker tartalma az előző évekhez képest tetemesen megyarapodott, ami tudvalevőleg azt jelenti, hogy a termés kitűnő minőségű. — *Szép ünnepély.* Lébeny-Szent-Miklós község nagy lelkesedéssel ülte meg e hó 15-én Kollerits Ferenc tanítóskodásának 55 éves jubileumát. — *Veszedelemes ládák.* Osalator bolgár ügynök Bécsben 60 láda szegyet adott a vasútra, Zimonyban azonban az derült ki, hogy töltények vannak a ládákban. — *Diák otthon nyílik meg az őszzel Szegeden.* — *Véres népiünnepély.* Szombaton este a mindszenti polgári-kör népiünnepélyt rendezett, de amelyből hamarosan olyan hatalmas verekezés lett, hogy többen súlyos sérüléseket szenvedtek. — *Halál a Tiszában.*

Hózsó József horgosi fiu fürdés közben belefutott a Tiszába. — *A Duna Tisza csatorna.* Sándor Lajos mérnök miniszteri megbízásból próbafurásokat végez Kecskemét környékén, a csatorna irányának meghatározása végett. — *Leszurt önkéntes.* Királyhidán az egyik vendéglőben Schusztek nevű önkéntest egy vadász közlegény leszurta.

x **Az országos orvosszövetség sorsjátékához.** Megragadjuk azt az alkalmat, hogy az országos orvosszövetség sorsjátékot rendezett az orvosi nyugalmdij és segélyintézet javára, miszerint elmondjunk véleményünket az orvosról.

Az orvos az emberiség legnagyobb jótévője, az ember legigazabb, leghasznosabb barátja, neki köszönheti az emberi faj a legtöbbet a világon. A rettenetes nagy betegségek ellen az orvos ragad fegyvert, a tudomány fegyverét, az orvos vet gátat a gyermekhalálozásnak, a ragályos betegségek pusztításainak és ezer-ezer új gyógymódot és gyógyszert talál fel, gyógyít, kutat, tanul folyton, hogy megmentse az emberiség szenvedőit. És mégis a hálátlanság legjobban az orvost éri. A legtöbb orvos küzködik nagy tudománya mellett a megélhetésért, küzköd véres verejtéssel a mindennapi kenyérért. Így történhetett azután, hogy a mai napig az orvosoknak nem volt nyugalmdij és segélyző intézete.

Az országos orvosi szövetség most megállapítva az orvosi nyugalmdij és segélyző intézetet, ennek céljaira világhírű tanárorvosaink vezetése mellett egy koronás sorsjegyből álló tárgysorsjátékot rendezett, melynek huzása ez év október 10 én lesz Budapesten.

E bizottság élén többek között a következők állanak: Kéty Károly dr. udvari tanácsos, Thandóffer L. dr. kir. tanácsos, egyetemi dékán, Lenhossek M. dr. az anatómiai intézet igazgatója, Liechtenberg Kornél dr. a poliklinika főorvosa, Nékám dr. tanár és Onody dr. tanár.

E kiváló tanárok, kik annyi emberéletet mentettek már meg, vezérelése alatt áll az a sorsjáték, mely hivatva van az agg elbetegült és munkaképtelen orvosok állapotán segíteni. A társadalomnak tehát legszentebb, legnemesebb, de egyuttal a legnagyobb kötelessége, hogy e nemes és jótékony célhoz a maga föléreivel háláttal szívvvel hozzájáruljon.

Szép és nemes vonás az orvosoktól hogy ők ezen alapöt nem közadakozás utján akarják megszerezni. noha nagy emberbaráti szolgálataik folytán ehhez teljes joguk lett volna, hanem sorsjátékkal, melynél számos nyeresémtárgynál a főnyeresemény 50,000 korona értékkel bír.

A sorsjegy ára 1 korona s kapható mindenütt, de legkönnyebb Budapestre fordulni az országos orvosszövetség sorsjáték irodájához, Budapest, IV., Váci-utca 17.

x **Intelligens keresztény család elfogad két uri közép iskolai tanulót teljes ellátásra.** Értekezhetni Piac u. 30. sz. a.

Az Arany Bika kávéházában ma este Rácz Károly zenekara játszik.

A válság.

aug. 20.

A helyzetet teljes bizonytalanság, mondhatni vak setétség jellemzi.

Senki sem tud semmit. Az újságok tele vannak olyan hírekkel, melyekből egy szó sem igaz. Az egyik hiradás szerint a király mindent megad, a mit a nemzet kíván, nemesak a politikai vezér egyéniségek, de a bécsi katonai körök is azt vallják már, hogy itt egyszerűen a kiegyezési törvény elmulasztott végrehajtásáról van szó, melybe minden tényezőnek bele kell egyeznie és nyugodnia. A másik hiradás mindezt lecáfolja s azt állítja, hogy a nemzet semmit sem kap, mert a korona, a királyi család és a katonai tanácsadók a hadsereg ketté szakadását, tehát a nagyhatalmi állás, a dédelgetett osztrák érdek veszedelmét látják a jogos nemzeti követelések teljesítésében.

Ime tessék a tökéletesen elmentés állítások utvesztőjében eligazodni!

A valóság pedig az, hogy senki sem tud semmit. Talán maga ő felsége se tudja még e pillanatban, hogy mit fog határozni.

Annai kétségtelen, hogy nincs többé közönséges kormányválságról szó és hogy a békét helyreállítani már csak rendkívüli eszközökkel lehet.

Az ország népe, az aggódó magyar nemzet várja a bátor szabadítót, az erős akaratú lángelmét, a ki kezébe ragadja a kormányrudat és kimentse a nemzet hajóját a kettős veszedelem szirtjei közül.

A magyar királyság megalapítójának, dicsőséges első királyunknak szelleme ihlesse meg a vezetésre hivatottakat és egyesítse egy akaratban mindazokat a hazafiakat, a kikre a nemzet sorsa intézését bízta!

A válság újabb eseményeiről hiradásunk im ez:

Rendkívüli képviselőházi ülés.

A függetlenségi párt több tagja a válságnak elhuzódása miatt rendkívüli ülést szándékozott egybehivatni, de az ellenzéknek több tagja abban a nézetben van, hogy ez korai volna most, a mikor a király épen a válság elintézése céljából jött Budapestre és ezért bevárni kívánják a legfelsőbb kihallgatásokat és azok eredményét. Csupán, ha a válság rövidesen el nem intéződnék, kérné husz képviselő a képviselőház összehívását.

Itt említjük meg, hogy Apponyi Albert gróf a képviselőház elnöke teg-

nap már korán reggel a képviselőházba ment és ott dolgozott a délutáni órákig.

A király Budapesten. A király tegnap délután fél négykor elutazott Bécsből és este 7 óra után udvari külön vonaton Budapestre érkezett. A vonatot *Ludwig Gyula*, a m. á. v. elnökgazdája vezette. Ő felségét a pályaudvaron *Márkus József* főpolgármester és *Rudnay Béla* főkapitány fogadta, kikkel ő felsége kezét fogott és néhány szíves szót váltott. A király igen jó színben van és a pályaudvarról egyenest a budai királyi várpalotába hajtatott. Az utcákon álló közönség lelkesen éljezte a királyt.

Hieronymi a helyzetről. A Magyar Estilap szerint tegnap este a kormány párti körben Hieronymi Károly és két társa kínos jeleneteket provokált. — Hieronymi, aki Marienbaddól hazajövet alighanem Bécsben járt, nagyon kicsiny léleg nyilatkozott a nemzeti követelésekről és annak a nézetnek adott kifejezést, hogy inkább erélyesen kell fellépni, mintsem nemzeti engedményeket adni. A Magyar Estilap forrása szerint Gajary Géza és Kubinyi Géza nagyban kontráztak a belső titkos tanácsos urnak.

Miután Hieronymi egyike azoknak, a kiket a király meghallgat, nyilatkozata roppant kínos hatást tett és éppen az ő saját köre, a régi szabadelvűek, nevezetesen: Hegedüs Sándor, Vörös László, Rohonyi Gyula, Heltai Ferenc és Perczel Dezső erősen kikelték az ő felfogása ellen és kijelentették, hogy az Apponyi által a Házban kifejtett program a követelések minimumát jelenti és hogy még ennél is kevesebbet abszolúte nem volna hajlandók támogatni. A vitát közönségszerűen szétosztott, anélkül, hogy megegyezésre jutott volna.

A nemzetiségek lázítása. Az osztrák politika az 1848-adi eszközökkel akarna sirt ásni a magyar nemzeti követeléseknek. Egy osztrák képviselő egész nyíltan megírja gázságait a magyar nemzet ellen. Ime kalandos kalóz-terveiből egy kis izelítő:

„Szó sincs róla, hogy a dolgok mostani állásánál a magyar obstrukciót másképen lehessen leszerelni, mint kiadós engedményekkel.

Ez mindaddig úgy lesz, míg az obstrukció erejét érzi és tudja, hogy félnek tőle.

Ezeknek a katasztrófa-politikusoknak meg kell mutatni, hogy mily keveset jelentenek.

Vajjon a függetlenségi párt jelenti-e a magyar népet és a magyar nép Magyarországot?

A magyarság ma Magyarország lakosságának csak kétötöd része és mégis azt akarja, hogy Magyarországnak tekintésük, mert eddig átengedték neki a hatalmat.

A kétötödnek még akkor sincs joga a hadsereg magyar felére nyelvét rákényseríteni, ha a hadsereget kettéosztással dualisztikus alapra fektetik.

Szóhoz kell juttatni a többi háromötödöt.

Ez csak a választói jog révén és az által történhetik, hogy a többieket is hevönják a felsőbb igazgatásba, mely most egészen a magyarok kezében van.

A háromötöd körülbelül egyenlő részben románok, horvátok, németek és tótok között oszlik meg és hogy többségük még erősbödjék, Dalmáciát, mely ugyanis a hármass királysághoz tartozik, vissza kellene kebeleznünk a magyar állam területbe.

Ha ma ezek a nemzetek, melyeknek valójában sem egyesülési, sem gyülekezési, sem sajtószabadságuk nincsen, politikailag felszabadulnak, a magyar képviselőházban a magyar uralom összeomlik és a jövő magyar kisebbségben édes kevés hely jutna a függetlenségi pártnak. Többség, mely nem tisztelné annyira a magyar nemzeti jelszavakat, mint a mostani, nem sok teketóriát csinálna az obstrukcióval.

Emellett a már meglehetősen forgalomba jött magyar nyelv, mint a legnagyobb töredék nyelve, mint közvetítő nyelv megmaradhatna, de a magyarosításnak és a magyar kisebbség hegemoniájának bukni kellene és a birodalom (Reich) számára erők szabadulnának fel melyek mindig jó császárhívek voltak, mint a székely németek, a horvátok és a tótok, kikhez művelődési helyzetük és vallásos okokból a pánszlavizmus hozzá nem fért. Mesterség volna ezt keresztül vinni, de csak egy bátor férfiú kell hozzá.

TÁVIRATOK.

A pápa államtitkára.

Róma, aug. 19. X. Pius pápa Satolli bitorost kinevezte államtitkárrá.

Ünnepelt képviselő.

Trencsén Baán, aug. 19. A kerület orsz. képviselőjét Erdély Sándor v. b. t. tanácsost nagy ünneppel fogadták és a Korona vendéglőben tiszteletére bankett volt. A képviselő onnan Vay Ugrocra rándult a hol Vay Miklósné grófné, szül. Karolyi Margit grófnő védősége mellett a grófnő parkjában nagyarányú kertünnepe rendeztek a vágmeneti árvízkarosultak javára, a melyen az egész vidék megjelent.

Színházmegnyitás Makón.

Makó, aug. 19. Tegnap este nyitotta meg Zilahy Gyula színtársulata a Hollóssy Kornéliáról elnevezett itteni új színházat. Az ünnepi prólogok a nagyművész emlékeztetének voltak szentelve. A megnyitó alkalmára készített diszpáholyokban gróf Festetich Andor színészeti felügyelő, továbbá Hollóssy Kornélia családja foglaltak helyet, míg a nézőtér egyéb részeit előkelő közönség töltötte meg zsufolásig. A színház szépsége mindenkit meglepett és a közönség lelkes tapsokkal kísérte a megnyitó előadást. Hollóssy Kornélia emlékére az előadást apoteozissal fejezték be. A közönség a színtársulattal együtt énekelte a Himnuszt.

Halálos veszedelem egy cirkuszban.

Szatmár, aug. 19. A szomszédos Csengerben vándor cirkusz tartott előadást az előadás végén ledöntötték a petróleum lámpát, melynek lángjától nyolc ember ruhája tüzet fogott. Az összeégett emberek közül kettő halállal vívódik, a többi súlyosan megsérült.

Üngyilkos alezredes.

Oderberg, aug. 19. Born Ernő nyugalmazott közös hadseregbeli alezredes ma reggel főbe lőtte magát és meghalt. Üngyilkosságának okát nem tudják.

A hazaáruló Korn sereglme.

Berlin, aug. 19. Korn Artur schönerbergi író a berlini királyi törvényszéknél becsületsértési panaszt nyújtott be Mühlbrecht Ottó és Puttkammer Albert könyvkiadók ellen. A panasz arra van alapítva, hogy a nevezett kiadók által terjesztett *Das leutschthum in Ungarn* című röpiratban, melynek szerzője Radó Sámuel dr. a következő passzus fordul: És e mellett tőrjük el a nagynémetek tulkapásait szemhunyorítás nélkül és ha Korn és társai urak perfid taktikával felizgatják ellenünk a német szentimentalizmust, úgy tekintettel arra, hogy ők pártfogóink a német birodalomban, vegyük jónéven gyalázkodásaikat és hagyjuk azokat büntetlenül. Korn e passzus miatt, tekintettel arra, hogy a szerző külföldön lakik, a büntetőtörvény 20 és 21. §-ai alapján a kiadó megbüntetését követeli.

Gabona törzse.

Budapest, augusztus 19. Bazarkínálát már sékelt, vételkedv tartózkodó. Nyugodt irányzat mellett 24,000 méterázsza kerüli forgalomba változatlan áron. Egyéb gabonafajok közül rozs néhány fillérrel olcsóbb. Idő szele.

Buza októberre	7.33—34
„ novembere	7.61—62
Rozs október	6.17—18
„ októberre	6.43—44
Zab októberre	5.45—46
„ novembere	5.66—67

Regénycsarnok.

A tejtetvéz.

Második rész.

(Folytatás.)

— Pusztultok innen, ördögadta gazfickók! Egy kettőre takarodjatok, vagy velem gyűlök meg a bajtok! — Aztán kezén fogta Savinient és félre hívta.

— Az anyád rosszul van, — szolt szomorú hangon. — Látni akar. Menjünk.

Utközben elmondta neki, hogy előtte való nap sürgőnyt kapott Louésartéktól és hogy ma reggel érkezett meg abban a pillanatban, a mikor Gabriella felvette a halotti szentséget.

— Rosszul van nagyon, — suttogta fájdalomtól elfojtott hangon. — Nincs remény fiam, nincs remény.

Midőn beléptek a betegszobába. Joélt és Germaint ott találták a beteg ágyának oldalán, Louésart Gabriella félig ült az ágyában és a kiasszott arca halothalvány volt csak szép szemében élt még az élet egy szikrája.

Germain felkelt szenvedélyes hűvel szoritotta magához Savinient és odavezette a nagy ágyhoz, melyben szinte elveszt a beteg vézna teste. Gabriella nagynehezen feléje fordította szép szöke fejét.

— Édes gyermekem, — sóhajtott, kezével a gyermek homlokát tapogatva. — Vége . . . Meghalok . . . Megszakad a szívem, hogy téged itt kell hagynom, édes kis fiam! Szükséged volna még rám. Apám, Germain bánjatok jól ezzel a gyermekkel. Édes jó doktor ur, magának is a lelkére kötöm. Viselje gondját.

Lehajolt, hogy megcsókolja a gyermeket, de a nagy erőlködés megártott neki és piros hab tolt szederjessé vált ajkaira.

Vissza akart dőlni a párnáira, de egyszerre megrázkódott, előre bukott és a vör piros hullámokban ömlött ajkairól a hófehér takaróra.

Louéssart Gabriella meghalt, mielőtt megcsókolhatta volna egyetlen gyermekét.

IV.

Gabriella asszony holttestét hazavitték az argonnei erdőbe és Bealieuumben volt a temetése a hol a Louéssart családnak családi sírboltja volt,

A halotti mise alatt a templomban el se fért mindazok száma, a kik a halottnak megadták a végtisztességet. Valamennyi szomszéd falu elküldte a temetésre egynehány fõemberét és a gyászolók között első sorban állott Villemier doktor, a ki máskor sohse szokott temetésre járni.

Mialatt a gyászruhás papság a viaszgyertyákkal körülvevte, a koporsó előtt elvégezte az egyházi szertartást, Villemier doktor idegesen csavargatta rõt szakálát és néha hólthalovány arca elárulta mély megindultságát, nagy önuralommal palástolni igyekezett lelki bánatát. Vissza gondolt a legapróbb részletekre, amelyek a közte és Gabriella asszony közt az első ízben támadt rokonszeny szálait mind szorosabbra fűzték, míg õszinte és ingathatlan barátsággá fejlődött.

Maga előtt látta õt újra azoa a februári éjszakán, a mikor Savinien született meg a mikor hófehér ruhájában ott feküdt a pamlagon, a kertre szóló ajtó küszöbe előtt zöldülõ eperfa árnyában. — Visszainvta emlékébe együttlétük ártatlan örömeit, bizalmas beszélgetésük bensõ gyönyöreit, lelke elé idézte azt a bûbajos varázst, melylyel e gyöngéd és finom lélek, ez a bájos és illatos nõi alak elbûvölte õt.

A doktor magányos életében ez a bizalmas barátság volt az egyetlen regény, a melyet átél és annak a regénynek mindegyik apró részlete szívhasogató élelvenséggel domborodott ki elõtte.

(Folyt. köv.)

Intézeti

Leány és Fiu Kelengyék

az intézetektõl kapott elõírás szerint készen kapható és megrendelhetõ

Donogán és Somossy

Kauz József és Társa utódai cég

Fehérnemü osztályában:

Dérecen Kistemplom bazár.

Kiadó lakás

A Deák Ferenc-utcában

egy utcai tiszta, szép

szoba konyhával és pin-

cével Szeptember hó 1-tõl

kiadó. o o o o

Bõvebb felvilágosítást ad a kiadóhivatal. o o o o o

Rohitsi Tempel forrás-viz

Remek pezsgősü, izü.

A szív működést elősegíti.

Étvágyat elősegít.

Mindenütt 'Tempel forrásvizet' kérjünk!

Fõraktár: Hoffmann Józsefnel, Budapest, Bathory-u. 8.

Keil-lakk

legkitünõbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenõcs kemény padló számára.

Keil-féle „Glasur“ fénymáz 45 kr.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 20 kr.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Borsos és Társa cégénél

Déreczenben.

Miért szenved ön? holott önnek a legjobb gyógyszer áll rendelkezésére, miáltal minden veszedelmes operációt elkerülhet, ez a Therry A. gyógyszerész féle

valódi csoda Centifolia-kenõcs.

E gyógyszerrel egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott lábbajt gyógyították ki, utjabban egy 22 éves rákszerű betegség.

Ez a valódi csoda Centifolia-kenõcs használtatik. Mell és tejbe, tejszínekbe, gyermekgyógyászatnál, vörheny, sebfolyások, dagadt lábok, gas, szurás, lövések, idegen tárgyak kivételével a testből, mint úszó dísz, bokor, homok, tövis, Daganatoknál, rákos képzõdéseknél, égési sebeknél, fagyott testrészeknél, nyagdagánatkál sat. sat. Csak 2 tégely kúldetik, el egyszerre, ára 3 kor. 50 fil. franko a pénz elõleges beküldése mellett vagy posta bélyegeken.

Számos bizonylat áll rendelkezésre.

utánzatoktól óvakodni kell, fenti védjegy s a felírás „Schutzengel — Apotheke des A. Thierry in Prograda legyen beégetve, Minden tégelynél használati utasítás van. Utánzókat a törvény értelmében megbüntettetnek, szinte a hamis elárúsítók.

Fõraktár Budapesten Török J. gyógyszerésznél, Zágrábban Mittelback S. gyógyszerésznél, Bécsben Brady E. gyógyszerésznél.

B.

Udvari lakás.

II. emeleten 4 szoba hozzártatózókkal november 1-től kiadó. Értekezhetni Ranunkel H. és fiai üzletében.

Hordó eladás.

Miután a Debreceni Szőlő és Bortermelő Szövetkezet 10,000 hektoliter cement hordókat épített

1000 darab fahordót, melynek legnagyobb részben az utóbbi két év alatt szerezettek be, bocsát eladásra.

Az árak helyben

hektoliterenként 3—6 korona.

Ugyanott eladó még mintegy 1000 hektoliter 1901. és 1902. évi bor.

Bővebb értesítést ad a

Debreceni Szőlő és Bortermelő Szövetkezet

Simonffy-utca (városi bérház) 2. sz.

ORVOSOK SORSJÁTEKA

Az összes nyeremények ékszerekből, arany- és ezüsttárgyakból állanak.

Főnyeremény

értéke

40.000 korona

1 trilliónyi nyaklánc, riviére, 44 nagy briliánsból.
1 pár nagy briliáns-fülbevaló.
1 nagy briliáns női-mellű.
1 arany karperec briliáns kövekkel kirakva.
1 briliáns női marquise-gyűrű három rubinkövel.

Jutalom

értéke

10.000 korona

1 arany nyakék briliánsokból és valódi gyöngyökből.
1 pár fülbevaló briliánsokból és valódi gyöngyökből.
1 női-mellű briliánsokból és valódi gyöngyökből.
1 arany karperec kirakva briliánsokkal és valódi gyöngyökkel.
1 aranygyűrű briliánsokkal és gyöngyökkel.

Ezen 50,000 korona értékű két nyeremény egy sorsjeggyel is nyerhető.

I nyeremény 1000 kor. értékben

12 személyre való teljes ezüst evőkészlet, remek szecessziós kivitelben, elegáns tartóban. A készlet 121 drból áll.

II. nyeremény 1000 kor. értékben

Szecessziós kivitelű remek női toilette-készlet ezüstdből elegáns fatartóban.

Tevábbi 1837. nyeremény: a K. 500.—, K. 100.—, K. 50.—, K. 20.—, K. 10.— aranyból és ezüstdből

1 sorsjegy ára: 1 korona; portó fejében 10 fillér melléklendő.

5. drb. sorsjegy megrendelése esetén a sorsjegyeket portómentesen küldjük.
— A sorsjegyek minden bankházban, váltóüzletben és dohánytözedében kaphatók.

Központi iroda: Budapest, IV., Váci-utca 17.

Székelyföldi elsőrangú természetes alkalikus sós savanyúvíz.

A „Málnási Mária Forrás”

kiváló köptető és étvágyemelő szer.

Javasolva:

a torok, gége, légcső heveny és idült hurutjainál, a tüdőtuberculosis minden stadiumában, a gyomor és bélhuzam hurutos bántalmainál, vérszegénységnél, köszvény és izom csuznál.

Kapható:

Minden gyógyszerárban, drogueriában és
fűszerkereskedésben

Kutkezelőség: **Brassó.**

A magyar kir. belügy. Miniszter ur 36890/1902. számú rendeletével a Málnási Mária Forrás számára a gyógyforrás elnevezést engedélyezte.

A külföldi Sellers, Gleichenberg, Emsi drágább vizeket bizonylatok szerint jóval felülmúlja. — Tiszán, felényi borral, tejjel összeöntve iható.

Debrecen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.